

Bijlage 1

Examenprogramma culturele en kunstzinnige vorming 1 h.a.v.o.

1 Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

- domein A Culturele activiteiten;
- domein B Kennis van kunst en cultuur;
- domein C Praktische activiteiten;
- domein D Reflectie en kunstdossier;

1.1 Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op de eindtermen van domein A tot en met D.

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier met de volgende twee onderdelen die tezamen de eindtermen toetsen:

- het samenstellen van het kunstdossier. (Een praktische activiteit maakt deel uit van het kunstdossier.)
- de reflectie op het kunstdossier.

Het samenstellen van het kunstdossier moet afgerond zijn voordat de reflectie kan plaats vinden.

De reflectie vindt plaats op basis van het kunstdossier, dat wordt geëvalueerd in de vorm van een gesprek, een presentatie of een schriftelijk verslag, een en ander door de school nader te bepalen.

weging

Voor culturele en kunstzinnige vorming 1 wordt geen cijfer toegekend, het moet naar behoren afgesloten zijn. De examinator stelt aan de hand van de beoordeling van het kunstdossier vast of culturele en kunstzinnige vorming 1 genoegzaam afgesloten is. Naast de waardering 'voldoende' kan ook de waardering 'goed' toegekend worden.

informatie en communicatie technologie (ICT)

Toepassingen van ICT die de kandidaten kunnen gebruiken betreffen:

- raadplegen van (hyper)teksten, gegevens, beeld en geluid in (multimediale) bestanden, gegevensbanken en informatiesystemen met behulp van een computer(net)werk;
- geautomatiseerde zoeksystemen in bibliotheek en mediatheek;
- telecommunicatie, zoals e-mail, discussie- en nieuwsgroepen;
- tekstverwerking;
- verwerking en beheer van gegevens in gegevensbanken en informatiesystemen;
- maken van (multimediale)presentaties.

Het gebruik van ICT-toepassingen bij toetsing in het schoolexamen (examendossier) is optioneel op die onderdelen waar de school (nog) niet beschikt over voldoende en adequate apparatuur en programmatuur.

2 Examenstof

Algemene doelstelling

De kandidaat kan een gemotiveerde keuze maken voor voor hem betekenisvolle activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, op grond van:

- de ervaring met deelname aan culturele activiteiten;
- kennis van kunst en cultuur;
- praktische activiteiten op het gebied van een of meer kunstdisciplines;
- de reflectie daarop.

Domein A: Culturele activiteiten

1 De kandidaat heeft actief deelgenomen aan tenminste 6 (h.a.v.o.), respectievelijk 10 (v.w.o.) culturele activiteiten. Daarbij moet gedacht worden aan:

- het bezoeken van tentoonstellingen en/of collecties voor beeldende kunst en/of vormgeving;
- het bezoeken van concerten, dans- en filmvoorstellingen, toneelstukken, enz.;
- het deelnemen aan excursies (architectuurwandelingen, beeldenroutes e.d.);
- het lezen van werken uit de (wereld)literatuur.

De culturele activiteiten zijn gespreid naar de verschillende kunstdisciplines in beeldende vormgeving, dans, drama, literatuur en muziek.

De culturele activiteiten zijn van algemeen erkende kwaliteit.

De drie eerst genoemde activiteiten zijn optioneel wanneer de school (nog) niet voldoende mogelijkheden kan aanbieden of wanneer de omgeving van de school niet voldoende mogelijkheden biedt. Zij kunnen in dat geval vervangen worden door presentaties met behulp van audiovisuele media.

Domein B: Kennis van kunst en cultuur

De eindtermen met betrekking tot kennis van kunst en cultuur worden geconcretiseerd in thema's, die zo mogelijk gekoppeld zijn aan de culturele activiteiten.

De kandidaat kan

- 2 relaties aangeven tussen diverse kunstdisciplines en daarbij gebruik maken van gangbare begrippenapparaten.
- 3 aan de hand van enkele concrete voorbeelden aangeven hoe verschillende culturen (waar onder ook subculturen en niet-westerse culturen) elkaar beïnvloeden.
- 4 vorm, inhoud, functie en historische achtergronden aangeven bij voorbeelden van verschillende vormen van kunstuitingen en deze zowel op elkaar als op de kunstuitingen betrekken.

Domein C: Praktische activiteiten

- 5 De kandidaat heeft, individueel of samen met andere kandidaten, actief deelgenomen aan praktische activiteiten gericht op het maken van een eigen werkstuk of produktie binnen een of meer kunstdisciplines
bijvoorbeeld:
 - bij beeldende vormgeving: het maken van een aantal schetsen, het samenstellen van een foto-reportage;
 - bij dans: het samenstellen en/of uitvoeren van een dans;
 - bij drama: het spelen / vormgeven van enkele scenes;
 - bij literatuur: het uitvoeren van een literaire schrijfpoddracht;
 - bij muziek: het uitvoeren van een muziekstuk of het componeren van (een gedeelte van) een muziekstuk.

Domein D: Reflectie en kunstdossier

- 6 De kandidaat heeft een kunstdossier samengesteld, waarin hij in woord, beeld en/of geluid verslag doet van de culturele activiteiten (domein A) en de behandelde thema's (domein B). In het kunstdossier is ook het resultaat van de praktische activiteiten (domein C) opgenomen.
- 7 De kandidaat kan zijn ervaringen met, interpretaties en waarderingen van de culturele activiteiten (Domein A) toelichten onder verwijzing naar vorm, inhoud, functie en historische achtergronden. Hij maakt daarbij gebruik van gangbare begrippenapparaten voor de verschillende kunstdisciplines. (Als globaal uitgangspunt voor een verdere concretisering van deze begrippen kunnen de kerndoelen voor de basisvorming gebruikt worden).
- 8 De kandidaat kan aan de hand van het kunstdossier reflecteren op zijn keuzen en zijn ervaringen in de vorm van een gesprek, een presentatie of een schriftelijk verslag.

Aanhangsel

De thema's

- De thema's in domein B Kennis van kunst en cultuur zijn vooral bedoeld als inhoudelijke ondersteuning voor de culturele activiteiten. Kandidaten moeten door middel van de thema's als het ware 'gereedschap' in handen krijgen.
- Het is wenselijk dat thema's in domein B aansluiten bij de culturele activiteiten. Dat is echter niet verplichtend voorgeschreven.
- Niet alle eindtermen in domein B hoeven in één thema aan bod te komen. Wel moeten de behandelde thema's complementair ten opzichte van elkaar zijn, waarbij de accenten per thema kunnen verschillen.
- Voorwaarden voor thema's:
 - een thema is exemplarisch voor één of meerdere problemen van voldoende relevantie in kunst en cultuur en biedt aanknopingspunten voor minstens twee kunstdisciplines (architectuur, beeldende kunst, computerkunst, dans, drama, literatuur, muziek, videokunst, enz.);
 - een thema legt relaties tussen de vorm, inhoud, functie en historische achtergronden van verschillende kunstwerken;
 - een thema moet verschillende kunstzinnige, cultuurhistorische en maatschappelijke invalshoeken mogelijk maken en het mogelijk maken deze met elkaar in verband te brengen;
 - een thema moet een redelijk breed, doch voor de leerling overzichtelijk aspect of gebied op het terrein van kunst en cultuur beslaan;
 - een thema moet aanknopingspunten bieden voor de belevingswereld van leerlingen, deze verder uitbouwen, relevant zijn of kunnen worden voor de leerling;
 - een thema moet interessant of uitdagend zijn voor leerlingen;
 - een thema moet aanknopingspunten bieden voor dwarsverbanden met andere culturen (waaronder ook subculturen en niet-westerse culturen);
 - in thema's kan op elementaire wijze ingegaan worden op de eisen, die bijvoorbeeld opdrachtgevers of publiek stellen aan kunst, kunstkritiek, kunstinstellingen, enz.;
 - tevens kunnen thema's eenvoudige historische informatie bevatten.